

Ja vi elsker dette landet – studieresa 22-23 september 2006

”500 norska !” ” Nej för sjutton jag är inte intresserad av dig, jag vill bara känna på fasaden.”

Är det Sedlighetsroteln i samarbete med SÄPO som gör ett tillslag mot trafiken på Rådhusgatan eller är det ett nytt fall av bristande omsorg inom den Värmländska psykiatrin. Nej inte då! Det är Sveriges Arkitekters Värmlandsavdelning i ett gemensamt frontangrepp mot en fasad signerad Kristin Jarmund. Inte en kameravinkel får gå förlorad, varje tegelsten ska vändas på och varje materialmöte analyseras.

Sveriges Arkitekter Värmland har gästtat broderfolket i väster. Efter en mjukstart med Värmländsk vardagsarkitektur i form av motellet i Charlottenberg (en tidig Grönqvist), var det dags för vårt första möte med norsk arkitektur, och vilket möte sen. Ungdomsskolen i Råholt, ett kreativt kunskapslandskap innanför ett strikt geometriskt glasblock. Entusiastisk rektor och lärare lovordade och arkitekten Kristin Jarmund förklarade. Vi gapade, här fanns svaret på modern pedagogik placerad i en liten norsk by. Mest kanske vi häpnade över att inte bara form, färg och funktion samspelade som den ska när arkitektur uppstår, utan att man även orkat ända fram med genomarbetade detaljer.

Ett stenkast från skolan ligger Eidsvollbygningen, den herrgård där Norges grundlag skrevs och undertecknades 17 maj 1814. Intill den fina gamla herrgården har en vacker modern museibygnad byggts. Vi börjar förstå att Normännen lagt knätofsen på hyllan för gott och en viss obehagskänsla insmyger sig när vi tänker på hur det brukar se ut på östra sidan gränsen. Vi lyckas också enas om att just i det här fallet är det inte helt åt h-e byggnadstekniskt med fria ändar i hörn på liggande panel. Nu började det kurra i magen och för de av oss som bara hade sett Gardemoen på bild, blev lunchen där ännu en arkitekturupplevelse, generös arkitektur som fortfarande känns i högsta grad aktuell.

Nästa stopp Oslo och Lysaker brygge med fina variationsrika gårdsmiljöer intill fjorden, arkitekt Kari Nissen Brodtkorb. Efter en heroisk kartläsarinsats från Svenska Orienteringsförbundets ende närvarande delegat och en lite stötig landning var det dags för incheckning på hotellet. Redan en timme senare var det full fart ut på byn igen, dagen avslutades med en härlig middag på restaurang Mona Lisa och fasadstudier på Rådhusgatan.

Dag 2 inleddes med stärkande frukost, utcheckning och uppsittning. Första stopp var på Nationalbiblioteket med sin nya modernistiska tillbyggnad till den gamla nationalromantiska ursprungsbyggnaden. Mest övertygande var väl den lätta inredningen med mycket glasytor i samverkan med välbevarade rum från tidigt 1900-tal. Sedan blev det tunnelbana ut till Nydalen. Tunnelbanestationen av Kristin Jarmund visade sig vara ett nöjesfält för arkitekter. Som 10-åringar speedade på sockervadd åkte vi upp och ner i rulltrappan med dess aldrig sinande följd av ljud- och ljuseffekter. Utanför stationen fanns Campus Nydalen, ett industriområde under förvandling med BI, norsk handelshögskola av Niels Torp, som katalysator för utvecklingen. BI är en gigantisk byggnad med ett stort inglasat rum, som i all sin storslagenhet bjuder på många fina småskaliga miljöer och elegant lösta detaljer.

Efter en liten sväng på Karl Johan och en inte alltför upphetsande lunch på Fridays var det dags för avslutande besök och andakt vid Mortensrud Kirke av Jensen & Skodvin. Sten, glas och norsk natur i symbios, vackrare än så här blir det inte och nästa gång ska vi ta oss in också.

För Sveriges Arkitekter Värmland
Lars Yngvesson

Deltagarlista: Lotta Andersson, Jan-Erik Engström, Göran Grönqvist, Anki Haasma, Pelle Rathsmann, Fred Strömsten, Lars Yngvesson